

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

LÊ THỊ XUÂN DUNG

**ĐÁNH GIÁ VIỆC THỰC HIỆN TIÊU CHÍ
MÔI TRƯỜNG TRONG XÂY DỰNG NÔNG
THÔN MỚI CẤP XÃ TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN
YÊN ĐỊNH, TỈNH THANH HÓA**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG**

Thái Nguyên, năm 2016

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

LÊ THỊ XUÂN DUNG

**ĐÁNH GIÁ VIỆC THỰC HIỆN TIÊU CHÍ
MÔI TRƯỜNG TRONG XÂY DỰNG NÔNG
THÔN MỚI CẤP XÃ TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN YÊN ĐỊNH, TỈNH THANH HÓA**

Ngành: Khoa học môi trường

Mã số ngành: 60.44.03.01

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG**

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Ngọc Nông

Thái Nguyên, năm 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Tôi xin cam đoan rằng các thông tin trích trong luận văn đều đã được ghi rõ nguồn gốc./.

Tác giả luận văn

Lê Thị Xuân Dung

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian thực tập và nghiên cứu tại huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa, tôi đã hoàn thành luận văn tốt nghiệp của mình. Để có được kết quả này, ngoài sự nỗ lực của bản thân, tôi luôn nhận được sự giúp đỡ chu đáo, tận tình của nhà trường, Chi cục Bảo vệ môi trường Thanh Hóa, Ủy ban nhân dân huyện Yên Định, các thầy cô, gia đình và bạn bè. Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới:

Ban giám hiệu Trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, Phòng Quản lý Đào tạo sau đại học cùng toàn thể các thầy giáo, cô giáo đã tận tụy dạy dỗ tôi trong suốt thời gian học tập cũng như thời gian thực tập tốt nghiệp.

Đặc biệt tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới thầy giáo PGS.TS Nguyễn Ngọc Nông đã tận tình giúp đỡ, hướng dẫn tôi trong quá trình thực hiện và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của Ban lãnh đạo văn phòng điều phối NTM tỉnh Thanh Hóa và huyện Yên Định; ban lãnh đạo và đội ngũ cán bộ Chi cục Bảo vệ môi trường Thanh Hóa, cấp ủy chính quyền UBND huyện Yên Định và các xã trên địa bàn huyện; Trưởng phòng và cán bộ phòng Tài nguyên và Môi trường huyện Yên Định; bà con nhân dân nơi tôi nghiên cứu đề tài, đã tạo mọi điều kiện cho tôi trong suốt thời gian thực tập.

Trong thời gian nghiên cứu, vì nhiều lý do chủ quan và khách quan cũng như hạn chế về mặt thời gian cho nên nội dung của luận văn không tránh khỏi sai sót. Tôi rất mong nhận được sự đóng góp của các thầy, cô giáo để đề tài này được hoàn thiện hơn.

Đề tài xin chân thành cảm ơn!

Tác giả luận văn

Lê Thị Xuân Dung

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH, BIỂU ĐỒ.....	viii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu của đề tài	2
2.1. Mục tiêu tổng quát	2
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	2
3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	2
3.1. Ý nghĩa khoa học	2
3.2. Ý nghĩa thực tiễn.....	3
CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Chương trình nông thôn mới.....	4
1.1.1. Khái niệm về chương trình NTM.....	4
1.1.2. Cơ sở pháp lý về xây dựng NTM.....	4
1.1.3. Nguyên tắc trong xây dựng NTM	6
1.1.4. Bộ tiêu chí Quốc gia về NTM.....	7
1.1.5. Chương trình mục tiêu Quốc gia về xây dựng NTM giai đoạn 2010 - 2020.....	8
1.1.6. Những kết quả đạt được sau 4 năm thực hiện chương trình xây dựng NTM trên toàn quốc	9
1.1.7. Chương trình xây dựng NTM trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa	10
1.1.8. Tiêu chí môi trường trong xây dựng NTM	11
1.2. Các chương trình, chính sách về bảo vệ môi trường trong xây dựng NTM trên thế giới	12
1.3. Các nghiên cứu, đánh giá về tiêu chí môi trường trong xây dựng NTM tại Việt Nam	13

1.4. Những vấn đề còn tồn tại và phương hướng đề tài tập trung nghiên cứu.	15
Chương 2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	16
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	16
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	16
2.1.2. Phạm vi và thời gian nghiên cứu.....	16
2.2. Nội dung nghiên cứu	16
2.2.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa ...	16
2.2.2. Đánh giá hiện trạng chất lượng môi trường huyện Yên Định	16
2.2.3. Đánh giá kết quả thực hiện tiêu chí môi trường trong xây dựng NTM cấp xã.....	16
2.2.4. Đề xuất giải pháp và kiến nghị nhằm góp phần nâng cao hiệu quả thực hiện tiêu chí môi trường	16
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	17
2.3.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	17
2.3.2. Phương pháp lấy mẫu và phân tích trong phòng thí nghiệm	19
2.3.3. Xử lý và phân tích số liệu	20
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	21
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Yên Định.....	21
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	21
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	24
3.2. Đánh giá hiện trạng môi trường tại các xã thực hiện chương trình NTM trên địa bàn huyện Yên Định.....	26
3.2.1. Chất lượng môi trường không khí.....	26
3.2.2. Chất lượng môi trường nước mặt.....	28
3.3. Kết quả thực hiện tiêu chí môi trường trong bộ tiêu chí quốc gia về xây dựng NTM cấp xã trên địa bàn huyện Yên Định	30
3.3.1. Kết quả thực hiện chương trình xây dựng NTM xã trên địa bàn huyện Yên Định.....	30
3.3.2. Đánh giá kết quả thực hiện tiêu chí môi trường trong xây dựng NTM cấp xã.....	33

3.4. Ý kiến của các nhóm đối tượng nghiên cứu về chất lượng thực hiện tiêu chí môi trường trong xây dựng NTM.....	48
3.4.3. Các tồn tại trong quá trình thực hiện tiêu chí môi trường tại huyện Yên Định	49
3.5. Đề xuất các giải pháp nhằm góp phần nâng cao hiệu quả thực hiện tiêu chí môi trường trong bộ tiêu chí quốc gia về xây dựng NTM.	51
3.5.1. Giải pháp về phát huy vai trò của hệ thống Chính trị	51
3.5.2. Tăng tỷ lệ hộ được sử dụng nước sạch hợp vệ sinh theo quy chuẩn Quốc gia	52
3.5.3. Tăng cường công tác quản lý nhà nước về bảo vệ môi trường các cơ sở sản xuất - kinh doanh	53
3.5.4. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền và các hoạt động phát triển môi trường xanh, sạch, đẹp.....	54
3.5.5. Xây dựng hoàn chỉnh nghĩa trang theo quy hoạch.....	55
3.5.6. Đảm bảo chất thải, nước thải được thu gom và xử lý	56
3.5.7. Giải pháp xã hội hóa chương trình NTM.....	57
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	58
1. Kết luận	58
2. Kiến nghị	59
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	60

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ANTT	An ninh trật tự
BCĐ	Ban chỉ đạo
BOD ₅	Nhu cầu ô xy sinh học trong 5 ngày
BTNMT	Bộ Tài nguyên và Môi trường
BVTV	Bảo vệ thực vật
CN-TTN	Công nghiệp tiểu thủ công nghiệp
CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
COD	Nhu cầu ô xy hóa học
ĐTM	Đánh giá tác động môi trường
HTX	Hợp tác xã
KHKT	Khoa học kỹ thuật
KHBVMT	Kế hoạch Bảo vệ môi trường
MTQG	Mục tiêu quốc gia
MTQG	Mặt trận tổ quốc
NTM	Nông thôn mới
QCCP	Quy chuẩn cho phép
QCVN	Quy chuẩn Việt Nam
QT & BVMT	Quan trắc và Bảo vệ môi trường
TCVN	Tiêu chuẩn Việt Nam
TSS	Tổng chất rắn lơ lửng
UBND	Ủy ban nhân dân
VPĐP	Văn phòng điều phối
VSMT	Vệ sinh môi trường

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU

Bảng 3.1. Nhiệt độ không khí trung bình các tháng trong năm $^{\circ}\text{C}$	23
Bảng 3.2. Độ ẩm trung bình các tháng trong năm (%)	23
Bảng 3.3. Tổng hợp lượng mưa, bốc hơi qua các năm	24
Bảng 3.4: Kết quả phân tích chất lượng môi trường nước mặt tại các xã	28
Bảng 3.5: Kết quả phân tích chất lượng nước mặt tại một số xã trên địa bàn huyện Yên Định	29
Bảng 3.6. Kết quả thực hiện các tiêu chí xây dựng NTM.....	31
Bảng 3.7: Công tác BVMT tại các cơ sở sản xuất kinh doanh	35
Bảng 3.8: Kết quả phân tích chất lượng nước thải tại một số trang trại, gia trại chăn nuôi.....	36
Bảng 3.9: Kết quả phân tích chất lượng nước thải tại một số cơ sở sản xuất, kinh doanh, dịch vụ	38
Bảng 3.10: Kết quả phân tích chất lượng nước thải tại một số cơ sở sản xuất khác	39
Bảng 3.11: Công tác xử lý rác thải y tế tại các trung tâm y tế	40
Bảng 3.12: Công tác xử lý nước thải y tế tại các trung tâm y tế.....	41
Bảng 3.13: Công tác thu gom và xử lý nước thải sinh hoạt trong dân sinh.....	42
Bảng 3.14: Tỷ lệ nhà ở nông thôn đạt chuẩn	43
Bảng 3.15: Công tác thu gom và xử lý rác thải dân sinh	44
Bảng 3.16: Công tác bảo vệ môi trường tại các bãi rác trên địa bàn các xã	45
Bảng 3.17: Đánh giá sơ bộ về chất lượng một số hạng mục bãi rác.....	46
Bảng 3.18: Đánh giá công tác phong trào về bảo vệ môi trường tại các xã	47
Bảng 3.19: Đánh giá tiêu chí nghĩa trang, nghĩa địa.....	47
Bảng 3.20: Đánh giá chất lượng thực hiện tiêu chí môi trường.....	48
qua ý kiến của cán bộ quản lý	48
Bảng 3.21: Đánh giá kết quả thực hiện tiêu chí môi trường qua ý kiến	49
Bộ tiêu chí quốc gia về xây dựng NTM.....	63

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1: Bản đồ địa giới hành chính huyện Yên Định.....	22
Hình 3.2: Tỷ lệ nguồn nước sử dụng cho sinh hoạt	34
Hình 3.3: Tỷ lệ nguồn nước được xử lý trước khi sử dụng	34
Hình 3.4: Thực trạng nguồn nước sử dụng cho sinh hoạt.....	34
Hình 3.5: Ý kiến đánh giá của người dân về chất lượng nguồn nước sử dụng	34